

ŽIVOT S DUCHEM SVATÝM (II.)

Nehledejme prázdnou slávu, nebud'me jeden k druhému vyzývaví, nezávid'me jeden druhému. (Ga 5:26)

1. čtení: Sk 8:1-24

Hlavní čtení: Galatským 5:25-26

I. MÍSTO BOJE: NAŠE NITRO

Milí bratři, milé sestry,

včera jsme prošli důležité pasáže listu Galatským, ve kterých apoštol Pavel mluvil o životě v Duchu svatém. Skončili jsme apoštolskou výzvou, abychom v sevřené formaci maširovali po bojišti života za naším velitelem, kterým je právě Duch Ježíše Krista. Dnes k tomu přidáme tři konkrétní příklady, na kterých Pavel ukazuje, co to znamená kráčet za Duchem svatým. Co to konkrétně znamená nechat se Duchem svatým vést. Jak jsme zmínili už včera: Místem boje, tou bitevní vřavou je především naše staré já. Naše lidská přirozenost narušená hříchem. S tou se rodíme, v té se vlivem společnosti kolem nás také utvrzujeme. V té se nám žel někdy i dobře a sladce bydlí. A z ní musíme vyjít. S touto hříšnou přirozeností musíme zápasit po celý náš život. Pokud bojovat nebudeme, pak vznikne veliká vzdálenost mezi naším velitelem, Duchem svatým a mezi námi, jeho vojáky. Zůstaneme pozadu a velitel se nám bude vzdalovat. A jak to v bitvách bývá: Když se vojáci ocitnou v nebezpečí, když se ocitnou pod palbou nepřítele, pak je lépe mít nablízku velitele než ho úplně ztratit z dohledu. Musíme držet krok s Duchem svatým.

Ještě jednou, abychom to nepřeslechli. S kým máme bojovat? Snad s druhými lidmi? S těmi, kteří nám někdy škodí, jindy se nám vysmívají, nemají nás rádi a ubližují nám? Ale vůbec ne! Byť nám občas připadá, že právě druzí lidé jsou našimi nepřáteli, není tomu tak. Největším nepřítelem člověka je jeho vlastní já. Jsme to my sami. Sami se sebou musíme zápasit. To je naše bitevní pole. Naše duše. Naše nitro, z kterého vyvěrá naše jednání v tomto světě. Naše jednání, které není vždycky v pořádku. Pán Ježíš uhodil hřebíček na hlavičku, když prohlásil:

- ¹⁹ *Nebot' ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky. (Mt 15:19)*

Pokud se nepopereme sami se sebou za mocné pomoci Ducha svatého, pak ani naše společenství, ani naše rodiny, ani náš sbor, ani naše pracoviště se nemohou měnit k lepšímu. Změna má vycházet z nás samých. Nemůžeme očekávat, že okolnosti kolem nás se budou měnit k lepšímu, nemůžeme čekat, že lidé kolem nás se změní k lepšímu, když my zůstaneme takoví, jací jsme. Pracujme sami na sobě, vedeni Duchem svatým!

II. KOŘEN: HLEDÁNÍ MARNÉ SLÁVY

O čem konkrétně tedy apoštol dnes mluví? Zopakujme jeho výzvu:

- *Nehledejme prázdnou slávu, nebud'me jeden k druhému vyzývaví, nezávid'me jeden druhému.*

Nejprve tedy: Přestaňme hledat prázdnou slávu. Nebud'me domýšliví. Nehoňme se za přeludy, za slávou a ctí v tomto světě. Víte, ve starověkém světě byla hlavním cílem života honba za ctí a zároveň vyhýbání se hanbě. Čest, které lidé ve světě dosáhli, to byl smysl života. Aby nás lidé oslavovali. Aby na nás co nejvíce lidí co nejdéle v dobrém vzpomínalo. A naopak: Aby o nás lidé nemluvili s pohrdáním a s posměchem. Aby nad naším životem neohrnovali nos. Aby nás považovali za vážené. Abychom v jejich očích nebyli beze cti. Tedy bez vážnosti, bez slávy. Biblické slovo *sláva* totiž znamená totéž, co *váha*, *váženost*.

A já se ptám: Změnilo se v tomto směru od dob starověku něco podstatného? Vůbec ne! Mnozí lidé se ženou za slávou jak za splašeným koněm. Touží po tom, aby se jejich jména zapsala do paměti rodiny, obce, státu či široké veřejnosti. A každý, kdo tento cíl sleduje, užívá jiné prostředky. Využívá třeba v hojné míře sociální síť, na kterých má vystavené jen ty nejkrásnější fotky. Rozhodně se mobilem nefotí v šest ráno, když zrovna vstane z postele. Ale jen dobře oblečený, upravený, namalovaný, učesaný. A s širokým úsměvem, který odhaluje právě vybělený chrup. A také obklopen zajímavými lidmi, kteří zvýší jeho kredit ve společnosti.

Někdo jiný si buduje svou pověst pomocí historek ze života, které jsou ovšem často nadnesené, trošičku upravené, pravdo-lživé. A on v nich vždycky vystupuje jako hlavní hrdina. Všechny porazil. Všechno viděl. O všem věděl dopředu. Ve všem vynikal. Všechny obelstil. Všem nahnal strach. Nebo všem pomohl. Za všechny se modlil. Všem dobře sloužil. Zkrátka: Bez něj by se asi země přestala točit kolem své osy.

Někdo na svém obraze aktivně nepracuje. Ale užívá si, když ho lidé chválí, velebí a vyvyšují do nebes. Řekne: *Ale, nechte té chvály, to si vůbec nezasloužím.* A přitom je přesvědčen, že si ji plně zaslouží. A že se zvěst o jeho chytrosti, dobrotě, síle a vytrvalosti dostane k uším mnoha dalších lidí.

Víte, lidé jsou schopni utratit majlant za to, aby byli v očích druhých lidí vážení, vlivní, okouzující, zapamatovatelní. A přitom čím jsme starší, tím silněji vnímáme, že to všechno je velká pomíjivost a honba za větrem. Pána Ježíše přece také na Květnou neděli oslavovali jako krále, když vjížděl do Jeruzaléma. A za pár dní křičeli: *Ukřižovat!*

Bratři a sestry, co je na tom špatně? Proč Pavel kritizuje usilování o marnou slávu? Vždyť tato lidská touha nás někdy vede dál, no ne? Vždyť právě tato touha z nás někdy dokáže vymačkat mnohem víc, než bychom byli ochotni, kdybychom ji v sobě neměli. Lidé učinili mnoho dobrého právě proto, že chtěli, aby si je lidé zapamatovali.

Nejde o plody, které hledači marné slávy produkují. Jde o kořen. Ten je špatný. Ten je potřeba vykopat. Člověk, který baží po prázdné, marné a pomíjivé slávě v očích druhých lidí, je modloslužebník. Uctívá sebe sama, to za prvé. A za druhé: Za míru svého života považuje mínění druhých lidí. A ne mínění Boží. Má pocit, že jeho život je v rukou lidí okolo něj. Jeho život závisí na tom, co si lidé kolem něj řeknou. Jak často jsem už tuto větu v Javorníku slyšel: *Co si o mě lidé řeknou?* Ale to není pravda. Náš život nestojí na tom, co si o nás lidé řeknou. Náš život stojí na Bohu. Náš život je ukotven v Bohu. Žijeme díky Bohu. Jsme duchovně oživeni Bohem. A budeme s Bohem žít navěky, i kdybychom v tomto světě nezanechali žádnou velikou stopu. A navíc: Bohu se budeme zodpovídat z toho, jak jsme žili. Ne lidem. A snad nemusím příliš rozebírat, že právě touha být v očích druhých lidí skvělým člověkem nám často hází klacky pod nohy, když chceme věrně kráčet za Kristem. Proto Kristus prikazuje a varuje zároveň:

- *Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. ²⁵ Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej. ²⁶ Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět? (Mt 16:24-26)*

Jestliže tedy nepostavím do svého středu Ježíše Krista a jeho bezpodmínečnou a nekonečnou lásku ke mně, zůstanu uctívatelem sebe sama. A budu dál žebrot o svou identitu u druhých lidí.

III. PRVNÍ VÝHONEK: SOUPEŘENÍ

Pojďme dál. Apoštol připojuje:

- ***nebud' me jeden k druhému vyzývaví, nezávid' me jeden druhému.***

To jsou vlastně dva výhonky, které vyrůstají z jednoho kořene: Z toho hledání marné slávy ve světě. Když si člověk myslí, že už něčeho dosáhl, když se domnívá, že už si vybudoval své jméno, pak se začne srovnávat s druhými lidmi. Připojím ještě jedno okénko do starověku: Tehdy bylo běžné se vzájemně popouzet, pošťuchovat, dorážet na sebe navzájem. Co tím myslím? Vyvolání soubojů. Veřejnou výzvu. Tím určití lidé zvyšovali svůj kredit, svou čest. Tím zvelebili své jméno na úkor druhých. Třeba výzva k boji. Pokud takovou výzvu druhá strana nevyslyšela, vyzývatel dosáhl větší slávy a cti bez boje. A ten, kdo se mu nechtěl postavit, sklidil jen pohrdání a hanbu. Pamatujete si na válečného štváče, obra Goliáše? Goliáš vyzýval k boji izraelské vojáky, jednoho po druhém. Dokonce tvrdil, že jde o souboj bohů. *Když mě někdo z vás porazí, staneme se vašimi otroky. Ale pokud mě v boji nepřemůžete, pak budete otročit vy nám. A tím pádem budete sloužit našim bohům.* Izraelci se báli Goliášovi postavit. A to zvyšovalo Goliášovu slávu i slávu pelištejských bohů, na úkor slávy Izraelců a jejich Boha. Dokud nepřišel odvážný mladíček jménem David, syn Jišajův, s prakem v ruce a ve jménu Hospodina, kterého Goliáš 40 dní tupil, (1S 17) David výzvu přijal. A Hospodin ukázal svou moc a sílu.

No, my už to tak okatě neděláme. Naše výzvy k soubojům jsou mnohem rafinovanější. Jdeme na to oklikou. Snažíme se porazit domnělé soupeře tak, aby si druzí lidé vůbec nevšimli, že s nimi soupeříme. Začíná to už ve škole. Děti skrývají svou hrdost a pýchu z toho, že dostaly z písemky jedničku, na rozdíl od jiných, které pohořely. Ani děti neřeknou: *Héč, dostal jsem jedničku, protože jsem chytrější než ty.* Ale spíš ze sebe vysoukají: *To je náhoda, že se mi to povedlo. Bylo to strašně těžké.* A ve skutečnosti doufají, že je ti slabší budou uznávat. A že se s nimi zároveň nepřestanou bavit. Dospělí lidé používají různé strategie, aby mohli s druhými soupeřit, a zároveň aby to jen málokdo poznal. A tak naše souboje chytře skrýváme. Halíme je do hávu pokory a lásky k druhým lidem. Každopádně se ale srovnáváme s druhými. A chceme, aby nás v některých oblastech druzí lidé srovnávali s jinými lidmi. Aby nás srovnávali právě s těmi, kteří jsou podle nás naprosto nemožní, nevzdělaní, slabí, nepraktičtí, leniví, těžkopádní, škaredí, neohební, neschopní. Oni půjdou ke dnu. A my se odrazíme od jejich ramen. A že tím ubližujeme lidem, s kterými se porovnáváme, že je posíláme ke dnu, to nám někdy uniká. Nebo nás to vůbec nezajímá.

A právě v církvi je takové jednání velice škodlivé. Vždyť společenství křesťanů je tělem Kristovým. Církev má být místem, kde se děje Boží přejná láska, kde vane milosrdný Duch svatý, kde se šíří Kristův pokoj, kde se lidé vzájemně podpírají a nesou. Vzájemné soupeření nemá v církvi místo. Pokud se takové věci dějí v těle Kristově, čím se pak naše společenství liší od všech ostatních? Jak říká Pavel na jiném místě:

- ⁷ *Kdo ti dal vyniknout? Máš něco, co bys nebyl dostal? A když jsi to dostal, proč se chlubiš, jako bys to nebyl dostal? (1K 4:7)*

IV. DRUHÝ VÝHONEK: ZÁVIST

A teď ten druhý výhonek:

- *nezávid' me jeden druhému.*

Rozhodně netoužíme po tom, aby nás kdokoli srovnával s těmi, kteří jsou v mnoha ohledech lepší než my. To bychom pohořeli! Těmto lidem naopak někdy skrytě závidíme. A závist je zlá paní. Dokáže člověka úplně ovládnout. Závist vede k nenávisti. *Závist – nenávist*. Slyšíte to? Ta slova mají stejný základ! Když druhému člověku závidíme, ať už jde o jeho majetek, jeho manželku, jeho schopnosti, jeho motorku, jeho moudrost, prostě kus jeho života, pak taková závist může přerůst do nenávisti k tomu člověku. Závist je předpekli. Nenávist je peklo. Byla to závist, která z Kaina učinila vraha a z jeho bratra Ábela oběť. (Gn 4) Byla to závist, která vedla Josefovy bratry k tomu, že ho prodali do otroctví. (Gn 37) Byla to závist, která krále Achaba dohnala k tomu, že nechal zabít Nábota, jehož vinici chtěl vlastnit. (1Kr 19) Duch Kristův nás však vede k přejčnosti. Jen ať jsou druzí lidé v mnoha ohledech lepší než my! Klidně! Protože my jsme přesně takoví, jaké nás Bůh chce mít. My máme to, co Bůh chtěl, abychom měli. Sem se hodí slovo apoštola Pavla z 1. listu Timoteovi:

- ⁶ *Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství. (1Tm 6:6)*

Milí bratři, milé sestry, na těchto třech příkladech, na hledání marné slávy, soupeření s druhými a závisti jsme si názorně ukázali jednu věc: My ještě nejsme v Božím království. Jsme uprostřed boje, který svádí Duch svatý v nás samotných. Ale bojujeme. A někdy i vítězíme. A když prohráváme, pak naše prohry přiznáváme. Neskrýváme je před Bohem, který by je stejně viděl. On nám naše prohry odpouští. Vždyť mezi nás poslal svého Syna Ježíše, který nehledal marnou slávu u druhých lidí, nevyhledával spory, nenaparoval se jako kohout, nedělal na druhé lidi ramena, nikdy se nepovyšoval, a ani druhým lidem nezáviděl. On je náš příklad. A Duch nás jistě posílí, aby v nás Ježíš Kristus rostl. Amen.